

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם" שמחת החבריא קדישא של רשב"י בפרשת קדושים על פי ביאור ה"זרע קודש" על החילוק בין "קודש" ל"קדוש"

"מצאתי כתוב בשם הרב הגדול מוהר"ר אברהם עפשטיין ז"ל שהיה רב בק"ק בריסק דליטא בזה הלשון, בראש חודש אדר שנת שע"ה חלמתי חלום, שנשאתי ונתתי בישיבה גדולה לידע ענין הקדושה שאנו אומרים ג' פעמים קדוש קדוש קדוש, ואין אנו אומרים ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו עד אחר פעם ג'.

ונתגלה לי הטעם כי ג' פעמים קדוש הם נגד ג' בניני בית המקדש, והוא כי בכל פעם שנבנה בית המקדש היה הייחוד קדושה בזיווג אחד, [וכשיש יחוד בקדושה יש פירוד בקליפה] והקליפה נפרדת כל חד מחברתה, ושורש הקליפות הן (בראשית לב-ז) ד' מאות איש שהיו עם עשו הרשע, [ונרמז בפסוק] (עובדיה א-יח) בית עשו לקש [ק"ש] גימטריא ד' מאות.

וזוהו תיבת קדו"ש [הראשון], תיבת ד"ו באמצע שהוא הזיווג הקדוש, ד"ו פירוש זיווג, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (קידושין מא.) טב למיתב טן ד"ו כו', ותיבת ק"ש שהם הקליפות [ד' מאות איש] נפרדין, ק' בתחילת התיבה וש' בסוף התיבה. וזהו נגד בנין בית ראשון שהיה כן, הקדושה בחיבור והקליפה בפירוד, ואחר כך בעוונתנו נחרב בית המקדש, ועל כן אין מקום ראוי לומר מיד אחר זה ה' צבאות וכו'.

ואחר כך פעם ב' קדוש נגד בית שני, שהיה גם כן הקדושה בחיבור והקליפה בפירוד כנ"ל, ונחרב גם כן בעוונתנו ואין אנו יכולין לומר אחר זה ה' צבאות. קדוש פעם ג' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו בפעם ג', ויהיה הקדושה ביחוד ובחיבור והקליפה תתפרד ותתבער מן העולם, ובנין זה יהיה בנין עולם, שייך לומר אחר זה ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו, והוא [החלום] נבואה קטנה".

**"טב למיתב טן דו"
אפילו בבית המקדש השני**

כאמור מביא הגה"ק החיד"א חלום זה בספריו הקדושים, והנה מה שביאר ב"מדבר קדמות"

והנה מה שמסיים המדרש בשני הפסוקים: "הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים". כוונתו ברורה לפרש בזה הכתוב "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם". פירוש, הקב"ה אומר לישראל "קדושים" תהיו בלשון רבים ומיעוט רבים שנים, שתתקדשו בשתי קדושות מתוך שלש הקדושות שנתתי על ראשכם, ומפרש הטעם לכך, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", כי הקדושה השלישית נתתי על ראשי.

בדרך זו מפרש המדרש גם את כפל הלשון בפרשתנו בפסוק (ויקרא כ-ז): "והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם", פירוש, הקב"ה מצווה את ישראל "והתקדשתם" בקדושה אחת, "והייתם קדושים" בקדושה שניה, "כי אני ה' אלקיכם", שנתתי את שתי הקדושות על ראשכם, כי הקדושה השלישית נתתי על ראשי.

אלא שעתה מוטלת עלינו חובת הביאור להבין ולהשכיל, מהי מהות ג' הקדושות הללו שרפי מעלה מקדשים את הקב"ה "קדוש קדוש קדוש", שמתוכן בחר הקב"ה להניח שתי קדושות על ראשנו וקדושה אחת על ראשו כביכול. זאת ועוד צריך לבאר בדרך עבודה, מהי משמעות הציווי של הקב"ה "קדושים תהיו", שנתקדש בב' הקדושות שנתן על ראשנו.

**חלום הפלא של המקובל האלקי בענין
ג' פעמים קדוש כנגד ג' בתי מקדשות**

רחש לבי דבר טוב לבאר הענין בזה בדחילו ורחימו, על פי כמה הקדמות יקרות מרבותינו הקדושים זי"ע אשר יאירו את עינינו לפענח דברי חכמים וחידותם, וזה יצא ראשון חלום נפלא של אחד מגדולי המקובלים שהגה"ק החיד"א זצ"ל מרבה להביאו בספריו הקדושים, והנה המקור לכך כפי שהביא ב"אור צדיקים" לרבי מאיר פאפירש (תיקון התפלה אות מח):

לקראת שבת קודש הבאה עלינו לטובה, שהקריאה בתורה היא בשתי הפרשיות אחרי-קדושים, בהיותנו בתוך שלשים ימים ליום ל"ג בעומר, שהוא יומא דהילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, דבר בעתו מה טוב להתבונן במה שמבואר בזהוהר הקדוש (פרשתנו פא.), כי החבריא קדישא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי היו שמחים כשהגיעו לפרשת קדושים:

"תאני רבי אבא פרשתא דא פללא דאורייתא היא וחותמא דקושטא דגושפנקא היא, בפרשתא דא אתחדשו רזין עלאין דאורייתא, בעשר אמירן וגזרין ועונשין ופקודין עלאין, דכד מטאן חבריא לפרשתא דא הוה חדאן".

פירוש: "תנא רבי אבא פרשה זו היא כלל התורה וחותם האמת, בפרשה זו נתחדשו סודות עליונים, בעשרה מאמרות וגזירות ועונשים ומצוות עליונות, שכאשר הגיעו החברים לפרשה זו היו שמחים".

**ג' קדושות הן ג' כתרים שהקב"ה מניח
שני כתרים על ראש ישראל ואחד על ראשו**

פתח דברינו יאיר לבאר שמחת החבריא קדישא בפרשה זו, על פי מה שמצינו מאמר פלא במדרש (ויק"ר כד-ח) לפרש הכתוב: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", שהכוונה בזה על ג' קדושות שמלאכי מעלה שרפי קודש מקדשים להקב"ה בכל יום, באומרם (ישעיה ו-ג): "קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו", והנה מה שדרשו על כך:

"משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירים להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל, הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים".

מדרש: "העליונים מכתירים להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה עושה נותן בראשו אחת ושתים בראשם של ישראל"

אור צדיקים: החלום של המקובל האלקי בענין ג' פעמים קדוש כנגד ג' בתי מקדשות שאותיות ד"ו מפרידות בין אותיות ק"ש

הקב"ה נותן שני כתרים על ראשם של ישראל שני בתי מקדשות וכתר אחד על ראשו הוא בית המקדש השלישי של אש

החיד"א: "טב למיתב טן דו" אפילו בבית המקדש השני "מלמיתב ארמלו" אחרי החורבן בבחינת אלמנה

לרמז שמצוה זו של הדלקת הנרות בבית המקדש תתקיים כתי"ת שנים.

מוסיף על כך ה"ישמח משה" איך יתפרש לפי זה המשך הכתוב "כתית למאור להעלות נר תמיד", בהקדם לפרש מה שאמר שלמה המלך כשבנה את בית המקדש הראשון (תהלים קכז-א): "אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו". ויש לדקדק שפתח במילת "יבנה" שהוא לשון עתיד, ומסיים במילת "עמלו" שהוא לשון עבר, ומבאר הענין בלשון קדשו:

"ולהבין כל זה נקדים מה דעמדו הקדמונים, הכי השני מקדשים שחרבו הם פועל ריק ח"ו והיו כלא היו, חלילה מלומר כן. אמנם הענין יובן על פי משל לאחד שהביא זרע אילן טוב ממרחק, ונטעו עד שצץ ופרח ועשה פרי, ואחר כך עקרו והביא זרע אילן אחר ונטעו וגם עשה פרי, ועקרו וחזר והביא זרע אילן דוגמתו מן המובחר, ונטעו והכניסו לקיום להיות דבר המתקיים לעד.

והנה בעת עקירת השני אילנות הראשונים, כל הרואה משתומם ומתפלא על מה עשה ככה לארץ הזאת, לנטוע אילן טוב ויפה ולעקור אותו זה פעמיים, ומה טעם יש בדבר. אמנם האיש הנוטע אף הוא השיב אמריו להם, כי הכל בחכמה ובהשכל, וכי גם נטיעת ב' האילנות הראשונים ועקירתם הכל היה צורך קיום אילן השלישי, לאשר כי הארץ הלזו אינה מסוגלת לגדל אילן כזה בטבעה ולא תוכל שאתו, לזאת הקדים לנטוע נטע נעמן בארץ, עדי תקבל קצת איכות וטבע עפר הארץ המגדלת אילנות כאלו, ואחרי זה עקרו לנטוע אחר תחתיו, וכן בפעם הב', ואז כשקבלה הארץ כח שיש בו די לקיים האילן קיום נצחי, נטע אילן השלישי אשר לזה היה מגמתו.

והנמשל הוא כשראתה חכמתו יתברך, אשר אין בכח הארץ הגשומה הלזו, לקבל ולסבול נוגה אור קדושת בית המקדש השלישי שיבנה במהרה

שהוא היחוד של קוב"ה ושכינתיה, כאשר העיקר איננו. אך הביאור על זה הוא שגם בבית המקדש השני שרתה השכינה אבל לא בתמידות כמו בבית המקדש הראשון, כמו שכתב רבינו בחיי פרשת ויגש (בראשית מו-כז) בלשון קדשו:

"ומיום ששרתה שכינה בהר סיני במתן תורה, לא זזה מישראל עד שחרב בית ראשון, ומיום שחרב בית ראשון לא שרתה שכינה בישראל, כי בבית שני לא שרתה שכינה. ואין הכוונה לומר שלא שרתה שכינה בבית שני כלל, שהרי מצינו שכינה שורה בשתי ריבוא, ממה שכתוב (במדבר י-לו) שובה ה' רבבות אלפי ישראל... ואין צריך לומר בארבע ריבוא [שעלו מבלל כמו שכתוב (עזרא ב-סד)] שהשכינה שורה בהם, ועוד שהכתוב מעיד [על הבית השני] (חגי א-ח) וְאַרְצָהּ בּוֹ וְאַפְסָדְהָ, כלומר אֲשֶׁר בּוֹ הכבוד שהוא השכינה, אלא שלא שרתה בו תדיר כמו בבית ראשון".

שני בתי מקדשות שנחרבו השאירו קדושתם בעולם כדי שיוכל העולם לסבול קדושת בית המקדש השלישי

בדרך זו במסילה נעלה לבאר מאמר המדרש הנזכר, שהמלאכים מכתירים בכל יום את הקב"ה בג' כתרים באמירת "קדוש קדוש קדוש", והקב"ה מניח שני כתרים על ראשם של ישראל, וכתר אחד הוא מניח כביכול על ראשו, על פי יסוד נשגב שמגלה לנו ה"ישמח משה" (פרשת תצוה) בענין ג' בתי המקדש, והנה תמצית דבריו הקדושים.

בפרשת תצוה כתוב (שמות כז-כ): "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד". וכתב "בעל הטורים" כי "כתית למאור" הוא רמז על שני בתי מקדשות, מקדש ראשון שעמד ת"י שנים ומקדש שני שעמד ת"כ שנים, ושניהם יחד התקיימו במנין כתי"ת שנים, אותיות ת"י ת"כ, וזהו "כתי"ת למאור",

(מערכת ק אות ח) את החלום על פי תורת הנסתר, כי אותיות ד"ו הן רמז נפלא על יחוד קוב"ה ושכינתיה, כי השכינה הקדושה שהיא שורש נשמות ישראל רמוזה באות דל"ת, בהיותה דלה ועניה "דלית לה מגרמא כלום", שאין לה שום שפע מצד עצמה, כי אם מה שמקבלת מהקב"ה שהוא רמוז באות ו' שהוא הצינור המשפיע שפע לאות ד' שהיא השכינה. וזהו הרמז בתיבת קדו"ש שהאותיות האמצעיות ד"ו הן רמז על היחוד של קוב"ה ושכינתיה, המפרידות בין אותיות ק"ש שהן ד' מאות איש של עשו.

[והנה דברי החיד"א בלשון קדשו: "ואני ההדיוט אומר יציבא חלמא [חלום זה יציב גם לפי תורת הנסתר], כי ד"ו יחוד זעיר אנפין ונוקבא, כי ד' רומז למלכות, ו' רומז לזעיר אנפין כנודע, וכשיש יחוד יתפרדו כל פועלי און, ק' בראש וש' בסוף", שנעשה פירוד בין אותיות ק"ש שהן ת' קליפות של "בית עשו לקש"].

על פי האמור מבאר החיד"א (שם) וביתר ביאור בספרו "מראית עין" על אגדות הש"ס (קידושיין מא). כמין חומר מאמר הגמרא (שם): "אמר ריש לקיש טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו". ופירש רש"י: "משל הוא שהנשים אומרות על בעל כל דהו, שהוא טוב לשבת עם שני גופים מְשַׁבֵּת אלמנה". מתמה על כך החיד"א במליצתו הנפלאה:

"ולכאורה יפלא על ריש לקיש בר פלוגתיה דרבי יוחנן, ישא בשיחו ויקבע למימרא שלו, מאי דאמרי הני נשי ההולכות אחרי הבעלים, ואין זה כבודו, אי מצד עצם הדברים ומהותן, ואי מצד ערך האומרון. ולא סגי כמו הצער"ר עלה על אחד המיוחד מגדולי האמוראים ריש לקיש, אלא יגדל הכאב על שנקבע בתלמוד מימרא בשם ריש לקיש דבר זה".

אולם לפי האמור מבאר החיד"א כוונתו העמוקה של ריש לקיש, על פי המבואר בגמרא (ימא כא): כי בבית המקדש השני היו חסרים ה' דברים, ארון וכפורת וכרובים אש ושכינה ורוח הקודש ואורים ותומים. הנה כי כן זהו שאמר ריש לקיש: "טב למיתב טן דו", אפילו בבית המקדש השני שהיו חסרים דברים אלו, ואין היחוד כל כך בשלימות כמו בבית המקדש הראשון, עם כל זאת טוב יותר לשכינה הקדושה לשבת בבית המקדש עם היחוד של מעלה בבחינת דו", "מלמיתב ארמלו", משתשב אחרי חורבן בית המקדש כאלמנה בלי היחוד.

ונראה להוסיף תבלין לדברי החיד"א, כי לכאורה קשה הלא אחד מחמשה דברים שחסרו בבית המקדש השני היה שלא שרתה השכינה, אם כן איך שייך לומר על זה "טב למיתב טן דו",

לפי זה יומתק להבין מה שמסיים המדרש: "הדא הוא דכתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, והתקדשתם והייתם קדושים", כי בכך מבקש הקב"ה מאתנו, שאפילו בגלות אחרי החורבן של שני בתי מקדשות "קדושים תהיו", תמשיכו להתקדש בב' הכתרים שהם ב' פעמים "קדוש" כנגד שני בתי המקדש, אשר רושם קדושתם נשאר בעולם גם אחרי חורבנם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ועל ידי שאנו עוסקים בהם בתורה ובתפלה אנו מתחברים בקדושתם, "כי קדוש אני ה' אלקיכם", לעשות בכך הכנה לקראת בנין בית המקדש השלישי שהוא הקדוש השלישי שהניח הקב"ה על ראשו.

הקדמה יקרה של ה"זרע קודש" על החילוק בין צירוף קודש לצירוף קדוש

הנה מה טוב ומה נעים להמשיך במסע הקודש, להרחיב בביאור שלושת הכתרים "קדוש קדוש קדוש", שהקב"ה מניח שנים מהם על ראשם של ישראל, וכתר אחד הוא מניח על ראשו, על פי הקדמה יקרה במשנתו הטהורה של הרה"ק מראפשיץ ז"ע [שיום ההילולא שלו הוא ביום ג' הבא עלינו לטובה י"א באייר] ב"זרע קודש" בפרשתנו, שמבאר בדרך עבודה פירוש הכתוב "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", על פי מה שמקדים לבאר ההבדל בין מילת "קדוש" שהאות ד' שבה קודמת לאות ו', ובין מילת "קדוש" שהאות ו' שבה קודמת לאות ד'.

ומבאר הענין בזה כי האות ד' היא רמז על ישראל, שבהיותם בבחינת מקבלים שאין להם שפע מעצמם הרי הם בבחינת נוקבא שהיא דלה ועניה, ואילו האות ו' היא רמז על הקב"ה שהוא הצינור המשפיע שפע לישראל. והנה תכלית העבודה היא שיקדמו ישראל לעשות מעשים טובים שהם בבחינת אתערותא דלתתא לעשות נחת רוח להקב"ה, ועל ידי זה יזכו לאתערותא דלעילא שישפיע להם הקב"ה שפע רב טוב.

לכן מכנה הקב"ה את ישראל "קדושים", כי התואר "קדוש" שהאות ד' שבו קודמת לאות ו' שבו, הוא רמז על ישראל "קדושים" שמקדימים לעשות אתערותא דלתתא, לפני שהקב"ה משפיע להם שפע באתערותא דלעילא של האות ו'. אבל הקב"ה נקרא בתואר "קדוש" שהאות ו' קודמת בו לפני האות ד', לרמז על הקב"ה שהוא בבחינת אות ו' המשפיע שפע למעלה על ישראל שהם בבחינת אות ד'.

מוסיף על כך ה"זרע קודש" חידוש גדול, כי הן אמת שבני ישראל נקראים "קדושים" שהאות ד' קודמת לאות ו', משום שמקדימים לעשות אתערותא דלתתא לפני אתערותא דלעילא, והקב"ה נקרא

זרע קודש: האות ד' היא רמז על ישראל שהם בבחינת דלים ועניים ואילו האות ו' היא רמז על הקב"ה שהוא הצינור המשפיע

התואר "קדוש" שהאות ד' קודמת לאות ו' הוא רמז על ישראל שמקדימים אתערותא דלתתא בבחינת אות ד' לפני המשפיע אות ו'

התואר "קדוש" שהאות ו' קודמת לאות ד' הוא רמז על הקב"ה שמשפיע שפע רב טוב לישראל שהם בבחינת אות ד'

הקב"ה מבקש מישראל "ואנשי קודש תהיון לי" תשפיעו לי תענוג בבחינת "קודש" שהאות ו' קודמת לאות ד'

נחרבו שני בתי מקדשות, אולם לאמיתו של דבר השאירו את רושם קדושתם בעולם, כדי לעשות בכך הכנה שיוכל העולם לקבל את קדושת בית המקדש השלישי בגאולה העתידה.

על פי האמור ירווח לנו להבין מה שדרשו בגמרא (מגילה טו.) על הפסוק שנאמר בדברי הנביא (יחזקאל יא-טז): "ואהי להם למקדש מעט, אמר רבי יצחק אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל". כדי ללמדנו בכך שהרושם של קדושת בית המקדש נשאר חי וקיים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות שישראל עוסקים בהם בתורה ובתפלה.

הנה כי כן יאירו עינינו וישמח לבנו להבין מאמר המדרש הנ"ל: "בכל יום ויום העליונים מכתירים להקב"ה ג' קדושות, מה הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשו של ישראל". לפי האמור הביאור בזה, כי ג' קדושות שהמלאכים מכתירים את הקב"ה, הן כנגד ג' בתי מקדשות שקבע הקב"ה להאיר בקדושתם את העולם הזה החומרי והגשמי.

והנה התכלית הנרצית היא בית המקדש השלישי, שעתידי הקב"ה להוריד מן השמים בית של אש שיתקיים לנצח נצחים, כמו שהביא רש"י (סוכה מא. ד"ה אי נמי) בשם המדרש: "מקדש העתידי שאנו מצפיין בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבוא משמים, שנאמר (שמות טו-טז) מקדש ה' כוננו ידך". וזהו הכתר האחד שהקב"ה כביכול נותן על ראשו, שמבטיח לנו בזה שהוא עתיד לבנות את בית המקדש השלישי, שעל קדוש שלישי זה אומרים שרפי מעלה: "קדוש ה' צבאות מלוא כל הארץ כבודו".

אולם מכיון שאין העולם מסוגל לקבל קדושה גדולה זו רק אחרי שיבנה שני בתי מקדשות תחילה, לכן הקדים הקב"ה לתת את שני הכתרים על ראשם של ישראל, הכוונה בזה שהטיל עליהם את העבודה לבנות את שני בתי המקדש, כדי להשריש בעולם את קדושתם הגדולה בגדר הכנה שיוכל העולם לקבל את קדושת בית המקדש השלישי.

בימינו, אשר כוננה היוצר בגבהי מרומים ליסוד על מכוון הר ציון, לולי הב' מקדשות הראשונות אשר על ידם ובכח קדושת העבודה ויתר עבודת הקודש אשר היה שם כמה מאות שנה, קנתה הארץ גם היא כח רוחני ואיכות קדושה נפלאה, עדי תוכל מעתה לסבול קדושת הבית השלישי, מעשה ידי יוצר בית המקדש שלמעלה המכוון כנגד בית המקדש של מטה, וגדול יהיה כבוד הבית האחרון קיום נצחי ובית עולמים יקרא".

לפי זה מבאר ה"ישמח משה" כי שלמה המלך ביודעו שעתידיים שני בתי המקדש להיחרב, רצה לחזק את אמונתנו בבנין בית המקדש השלישי, לכן פתח ואמר: "אם ה' לא יבנה בית", אם יטעה אדם לחשוב שהקב"ה לא יבנה בעתיד את בית המקדש השלישי, כי אז הרי יוצא "שוא עמלו בוניו בו", שהבונים את שני בתי המקדש הראשונים עמלו בחינם, אלא ודאי עתיד הקב"ה לבנות את בית המקדש השלישי במהרה בימינו.

בדרך זו הוא מפרש כמין חומר רמז הכתוב "כתית למאור להעלות נר תמיד", כי הטעם שהכתוב מרמז על ב' בתי מקדשות במילת "כתית", שהיא אותיות ת"י ת"כ שנים שעמדו שני בתי מקדשות, הוא כדי לרמז שהם עתידיים ליכתת ולהיחרב, ועל כך מוסיף הכתוב לחזק אותנו, "כתית למאור", התכלית של ב' בתי מקדשות שהאירו בעולם כתי"ת שנים, היא בגדר הכנה נפלאה "להעלות נר תמיד", בבית המקדש השלישי שיבנה במהרה. אלו תוכן דבריו הקדושים.

ב' קדושות על ראש ישראל ב' בתי מקדשות קדושה אחת על ראש הקב"ה בית המקדש השלישי

כאשר נתבונן היטב נוכל ללמוד מדברות קדשו של ה"ישמח משה" יסוד נפלא, שהוא חיוזק גדול לכל אחד מישראל בגלות הקשה שאנו נמצאים בה, כי הן אמת שלמראית עין

יתעורר צדיק יסוד עולם הנקרא טוב וייתחד בלוייה שלו, והגורם זה במעשיו הטובים, הרי הוא כאילו עושה הדבר ההוא והיחוד ההוא למעלה, וכמו שנאמר ועשה טוב שהוא תיקון הכבוד".

יסוד זה חוזר ונשנה בזוהר הקדוש פעמים רבות, והנה הוא המאמר (פרשת לך לך פח): "רבי יהודה פתח (שיר השירים ז-א) אני לדודי ועלי תשוקתו, הא אוקמוה, אבל באתערותא דלתתא אשכח אתערותא לעילא, דהא לא אתער לעילא עד דאתער לתתא". ועוד בזוהר הקדוש (פרשת וארא לא): "תא חזי באתערותא דלתתא אתער לעילא, ועד לא יתער לתתא לא יתער לעילא לאשראה עליה".

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין שמחת החבריא קדישא של רשב"י, שכאשר הגיעו לפרשת קדושים שמחו שמחה גדולה, כי בפרשה זו פתח הכתוב "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם", שהכוונה בזה כמו שביאר ה"זרע קודש", שהעבודה מוטלת עלינו להיות בבחינת "קדושים" שהאות ד' קודמת לאות ו' בבחינת אתערותא דלתתא הקודמת לאתערותא דלעילא, ועבודה זו היא אחד מהיסודות בתורת הנסתר שגילה רשב"י בעולם.

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שמבואר בזוהר הקדוש כי רשב"י נקרא בתואר "קדוש ה'" (פרשת נשא קמה): "מאן הוא קדוש ה' דא רבי שמעון בן יוחאי, דאקרי מכובד בעלמא דין ובעלמא דאתי". פירוש, שנקרא מכובד בעולם הזה ובעולם הבא. לפי האמור הביאור בזה כי רשב"י גילה בעולם את תורת הנסתר, איך להתקדש ולעבוד את ה' בבחינת "קדוש", להקדים האתערותא דלתתא בבחינת אות ד' לפני השפע היורד מהקב"ה בבחינת אות ו'.

וזהו גם כן הטעם "דאקרי מכובד בעלמא דין ובעלמא דאתי", כי בעולם הזה הוא מכובד בהיותו מלמד אותנו בתורת הנסתר איך לייחד את הקב"ה בכל מעשינו ביחודים נשגבים כדי לעורר אתערותא דלתתא, ועל ידי זה הוא ממשיך שפע רב טוב מהקב"ה בעולם הבא בבחינת אתערותא דלעילא, ואין לנו אלא להתפלל שנוכה להשתתף בשמחת החבריא של רשב"י, על ידי שנסתוקק להיכלל בקדושתם, שנוכה לעבוד את ה' לפי כוחנו באתערותא דלתתא, כדי לעורר אתערותא דלעילא, שימלא הקב"ה כל משאלות לבנו לטובה.

והנה השי"ת עשה כביכול לעצמו שיקבל תענוג מעם קרובו ישראל, וכביכול כאילו היה חסר זה התענוג ומהנה עצמו לקבל מעם קרובו ישראל, על דרך שאמרו חז"ל (זוהר הקדוש פרשת ויקרא ז): ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, נמצא מכנה יתברך אותנו למשפיעים לו, וזהו שנאמר ואנשי קודש תהיו לי, שתהיו אתם במדריגת קודש"ש שה' קודם לד', שכביכול אתם תשפיעו לי התענוג.

אבל באמת הגם שהשי"ת מכנה עצמו למקבל, עם כל זה אנו צריכין לידע שכל ההשפעות הם מאתו יתברך, אפילו השפעת זאת הקדושה שנוכל לגרום התענוג לו יתברך, והעיקר שנתעורר עצמינו להיות כלים לקבל השפע שמשפיע לנו, וזהו מורה תיבת קדו"ש [שהאות ד' קודמת לאות ו' בבחינת אתערותא דלתתא].

וזהו שנאמר קדושים תהיו כי קדוש אני, קדושים תהיו בבחינת קדו"ש שהד' קודם הו' מורה שתבקשו מאת ה' לרחם על דלותכם ולהשפיע לכם, וזהו אתערותא דלתתא קודם, ואמר אחר כך כי קדוש אני ה', שתלמדו ממני שאני עושה עצמי בבחינת קדו"ש לקבל מאתכם".

"מאן קדוש ה' דא רבי שמעון בן יוחאי דאקרי מכובד בעלמא דין ובעלמא דאתי"

בדרך זו נעלה במסילה לבאר שמחת הגדולה של החבריא של רשב"י כשהגיעו לפרשת קדושים, על פי המבואר בספרים הקדושים ובראשם רבינו האריז"ל, שתכלית תורת הנסתר שגילה רשב"י, היא איך לייחד קוב"ה ושכינתיה שהיא שורש נשמות ישראל באתערותא דלתתא בכוונות וביחודי השמות. והנה מה שכתב השל"ה הקדוש (תולדות אדם - שער הגדול אות יח):

"ואמרו במדרשו של רשב"י ע"ה (זוהר הקדוש פרשת בהר קי): בזה הלשון, תָּא חַזִּי (תהלים לז-ג) בְּטַח בְּה' וְעָשָׂה טוֹב, בְּעוֹבְדָא דְלִתְתָא יִתְעַר עוֹבְדָא דְלַעֲיָלָא, וְהָא אֹקְמוּהָ (ויקרא כו-ג) וְעִשְׂתֶּם אִתְּם, כְּבִיכּוּל אַתּוֹן תַּעֲבִדוּן לְהוֹן, בְּגִין דְּהָהוּא אֲתַעְרִיאתָ דְלִכּוֹן דְּאִתּוֹן עֲבָדִין לְתַתָּא אֲתַעַר לַעֲיָלָא. וְעַל דָּא וְעָשָׂה טוֹב פְּתִיב, וְאִין טוֹב אֶלָּא צְדִיקָא, דְּכִתִּיב (ישעיה ג-ג) אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, כִּיִּן דְּאִתּוֹן עֲבָדִין וְדָאִי אִאי טוֹב אֲתַעַר... הנה ביאר כי כפי המעשה למטה, כן דוגמתו יעשה ויתעורר למעלה, ובמעשה הטוב

בתואר "קודש" משום שהוא משפיע באתערותא דלעילא מן האות ו' לישראל שהם בבחינת ד'.

אולם במקום גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענוותנותו, שמשתוקק כל כך לעבודתם של ישראל, עד שהוא מכנה את עצמו גם כן בבחינת "קדוש", שהאות ד' שבו היא רמז על הקב"ה כביכול, שמחזיק עצמו כביכול לעני ודל המשתוקק לעבודתם של ישראל, ומחזיק את ישראל שהם בבחינת אות ו' המשפיעים נחת רוח להקב"ה.

על פי האמור הוא מוסיף לבאר הטעם שהקב"ה מכנה לפעמים את ישראל בתואר "קודש", כמו שכתוב (שמות כב-ל): "ואנשי קודש תהיו לי", כי הן אמת שתואר זה מתאים להקב"ה, בהיותו משפיע מן האות ו' שפע רב טוב לישראל שהם בבחינת האות ד', אולם בגודל ענוותנותו מבקש הקב"ה מישראל שהם עצמם יהיו בבחינת "קודש" שהאות ו' קודמת לאות ד', על ידי שישפיעו להקב"ה שפע רב של תענוג בעסק תורתם ובתפלתם.

הבה נלמד את הדברים בלשון קדשו של ה"זרע קודש"

מפאת חביבות וקדושת הדברים, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, ללמוד את הדברים הנשגבים בלשון קדשו של ה"זרע קודש", שמפרש מקרא שכתוב בפרשתנו: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם":

"כתבתי בדרוש פסח (פיסקא ג על קדש ורחץ) על ענין קודש וקדו"ש שמצינו בכתובים, ולענינו יש לומר כי ידוע שיש בחינת ד"ו פרצופים, כמו שמובא בספרים שהד' הוא מורה על נוקבא דלית לה מגרמה כלום והיא רק מקבלת, וזהו מורה את דל"ת על דלות המקבל, ואת ו' צורתו דוגמת צינור מורה על המשפיע.

והנה תיבת קדו"ש שאות ד' הוא קודם אות ו' מורה על אתערותא דנוקבא מקודם, שמבקשת זאת הדבר ואומרת שהיא בבחינת דלות לרחם עליה ולהשפיע לה, ודוד המלך ע"ה שהיה מדתו מבחינת נוקבא כידוע אמר (תהלים פ-א) כי עני ואביון אני, ותיבת קודש"ש מורה במה שאות ו' קודם אות ד' אתערותא של המשפיע קודם.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

להורדת המאמרים shvilei.com
לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com